

5.A *Neisseria gonorrhoeae* fra alle lokalisasjoner 2023

Neisseria gonorrhoeae er en obligat patogen bakterie som smitter ved seksuell kontakt. Mikroben påvises vanligvis i prøver fra urethra og cervix, men den kan også isoleres fra rectum, hals eller øye (nyfødte). Ved systemisk sykdom kan gonokokker noen ganger isoleres fra blodkulturer eller i prøver fra hud og ledd. Forekomsten av gonoré med positiv dyrkning er økende i Norge, og i tillegg kommer tilfeller kun påvist ved PCR-diagnostikk. Smittespredningen skjer både innenlands og ved introduksjon fra utlandet. I andre deler av verden er gonoré langt vanligere enn i Norge, og i slike områder er spesielt resistens mot penicilliner og kinoloner et stort og økende problem som begrenser de terapeutiske valgmulighetene. Nedsatt følsomhet for cefepim og ceftriaxon er påvist i enkelttilfeller også i Norge. God resistensovervåking er viktig da behandlingen i de fleste tilfeller initieres på empirisk grunnlag.

Følgende materialer kan inkluderes:

N. gonorrhoeae fra ethvert materiale skal inkluderes. De vanligste lokalisasjoner vil være urethra, cervix, rectum og hals.

Krav til identifikasjon:

Vekstforhold, makro- og mikromorfologi (Gram-negative diplokokker), katalase +, oksydase +. Identiteten skal verifiseres med minst to uavhengige metoder så som: agglutinasjon med spesifikke antisera, forgjæringsreaksjoner (glukose +, maltose -, laktose -, sukrose -), identifikasjonskit, probe, immunfluorescens el.l. MALDI-TOF el. l.

Aktuelle antimikrobielle midler, medier og metode:

Inokulum 0,5 McFarland Mueller Hinton buljong.
Inkubasjon ved 35°C i 5% CO₂ i 20-24 t.

Middel	Metode	Medium	Kommentar
Penicillin G	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BC
Ceftriaxon	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BC
Cefixim	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BC
Spectinomycin	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BC
Azithromycin	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BS
Tetracyklin	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BS
Ciprofloxacin	MIC gradient	GC agar base m / supl.	BC
Betalaktamase	Nitrocefintest		Egen metode

For baktericide middel (BC) avleses MIC ved komplett veksthemming.

For bakteriostatiske middel (BS) avleses MIC ved 80% veksthemming når det er slørvekst.

Kvalitetskontroll for MIC gradient hos *Neisseria gonorrhoeae*:

Neisseria gonorrhoeae ATCC 49226 (CCUG 26216) undersøkes og rapporteres for alle antibiotika i protokollen. Det forutsettes at MIC-verdiene for kontrollstammen ligger innenfor referanseområdene før analysearbeidet godkjennes.

Middel	<i>Neisseria gonorrhoeae</i> ATCC 19424 (CCUG 41811)
Penicillin G	0,25 – 1
Ceftriaxon	0,004 – 0,016
Spectinomycin	8 – 32
Tetracyklin	0,25 - 1
Ciprofloxacin	0,002 – 0,008
Azitromycin	0,5 - 1